

Tað bláa atlas- bandið og tann reyði silki- vindsilin

Eftir
Amaliu
Skram

Viggo
Dalsgaard
týddi

Litla Jóhanna stóð og græt upp móti veggnum við hondunum fyrri andlitið. Foreldur hennara hövdu fyrri lötunni sagt henni farvæl og vóru farin avstað í droskju til dampskipað. Tey skuldu í brúðleyp í einum grannabýi og skuldu verða burtur í nakrar dagar.

Við vindeygað sat Lisa tanta við tí flötunnesni, sum var so vorðin, at hon kundi verið gjörd av handskaskinni, boygda heilt niður yvir arbeiðið. Brillurnar lógu á teim framstandandi oyrunum og gingu saman fyrri aftan, uttan á tí svarta, fileraða hárnétinum. So av og á lyfti hon hövðinum og hugdi við teim útspilaðu eygunum yvir á Jóhannu.

«So, Jóhanna, nú mást tú royna at halda uppat,» segði umsiður Lisa tanta við síni ævigu kráan fyrri at reinsa hálsin. «Í morgin skal tú hjálpa mær í havanum. Eg veit eina litla smágentu, sum skal fáa so nógv stikkilsber at eta, sum hon orkar.»

«Ikki hjálpa og ikki eta heldur,» Jóhanna sló við nakkanum, so at tann striða, reyðbrúna flættan leyp upp í loft. «Mamman skal koma, sigi eg!»

«Ja, um einar tveir dagar koma bæði mamman og pápin, og í næstu viku er tað —. Hvat er tað so, Jóhanna?»

«Ikki nakað! Ikki nakað!» skriggjaði Jóhanna org.

«Tá er... tín? Nei, tað er einki nakað.» Lisu tantussa tunna yvirvørð rukkaði seg uppeftir, so tvær gular tenn sóust.

«Jú! Tá er mín debu'sdagur!» rópti Jóhanna og sló eitt klask við fótinum.

«Nú mást tú ikki siga debu'sdagur longur, nú tú ert so stór. Huga sær, skjótt fimm ár. Spæl nú við Martu og ver góð genta.»

«Marta er fúl og býtt!» Jóhanna leyp yvir, reiv eina dukku í ljósareyðum sirskjólum av leikuborðinum niður á gólvið. «Og so hevur hon skrætt livbandið í pettir. Eg vil ikki hava hana at spæla við longur.» Hon setti stumpnøsina upp í loft og spiskaði munnin til ein firtan trút.

Tað varð bankað á dyrnar við einum smelli.

«Husj, eingin er inni!» Lista tanta snerkti andlitið og reistist á fótur bráðliga, við bal-

dýringini í hondini. So flýggjaði hon við lútandi ryggi enntá meir enn vanligt. Men áðrenn hon var nádd yvir gólvið, fóru dyrnar upp, og í durinum visti seg rundingurin av einari veldugari flatari kurv, sum hekk á arminum á einari gamlari konu. Konan var klødd í einari kápu, sum liktist einum mansjakka, og undir svørtum kýsa, kantaðum við kettuskinni. Kýsin kom so langt fram, at av andlitinum sást mestu bara tann langa heingjunessin, har ein kambfjður sat við trimum longum hárum á. Hon kom eftir lagg inn um gáttina, og á hinum arminum bar hon eina aðra kurt aftrat, stór og flöt sum hin. Tá ið hon var sloppin ígjøgnum, vendi hon sær á og læt dyrnar aftur eftir seg við einum sparki við fótinum. So setti hon báðar kurvarnar á gólvið, legði tær skörpu hendurnar við neglum sum fuglaklóm og hūð sum skótuskinn yvir kross á búkin og segði hart og hásmælt: «Góðan dag».

«Góðan dag,» svaraði Jóhanna burkandi og dróg seg eftir hægri yvir til tantuna, sum aftur var setst við vindeygað og seymaði av grimd.

«Hon sigur góðan dag,» teskaði Jóhanna og nam við armin á tantuni. Men Lisa tanta hugdi ikki upp og segði einki, og Jóhanna stóð, sum so ofta fyrr, og undraðist á at tantan tordi at vera so óblið við Ranlu seljikonu, sum vist var ein gandrakelling, so sum hon sá út, og við hesum ræðuliga málinum, sum ljóðaði, sum tá skorsteinssóparin skavaði í ovnrørnum. Ikki heldur dugdi hon at fata, at Lisa tanta kundi lata vera við at hyggja at henni. Tí tað helt Jóhanna var tað stuttligasta hon visti, tó hon ræddist hana illa.

«Er frúan við hús?» spurdi Ranla so.

«Nei,» segði Lisa tanta. «Frúan er burtur og ferðast.»

«Mamman og pápin eru í brúðleyp,» skundaði Jóhanna sær at leggja aftrat við tónalagi sum vildi hon biðja Ranlu endiliga orsaka

«Ja, Inga segði so,» svaraði Ranla við einum skeivum smili.

«Hvat spyrja tygum so til, tá ið tygum vita tað?» kom tað ilsliga og harkandi frá tantuni. «Frúan verður burtur í fjúrtan dagar.»

«Inga helt nú at tit væntaðu hana longu nú friggjadagin,» helt Ranla fyrri, í tí hon tók snúsdósina upp úr lummanum og bankaði á hana við longutong.

«Hatta veit Inga einki um.» Tantan snaraði sær heilt á móti vindeyganum.

«Nú verður hon firtin, og so koma sniglar og skrubbussur út úr munninum á henni,» hugsaði Jóhanna og helt í turrklæðið hjá tantuni.

Men Ranla setti seg niður á brikina við dyrnar og fylti varliga nøsina við snúsi. So

goymdi hon dósina í lummanum og varð róluga sitandi við eygunum festum á borðfótinum eitt petti frá og suffaði pipandi nett sum tann gamli leikukatturin, sum ikki dugdi at mjóma meira. Nesin gekk seigan upp og niður, og í tippinum hekk ein brúnur dropi.

«Eg skal einki hava,» harkaði Lisa tanta tá ein lóta var gingin.

Ranla reisti seg, lyfti aðra kurvina upp á borðið og opaði tey hálmána skapaðu lokini á báðum síðum á honluni. So fór hon at pakka um. Tað vóru tráðtrillur, bendlabond, snúrur, stoppugarn, silkebønd, knappanálir, fingurbøllar, stoppunálir, heklublondir og mangt annað. Hon gav sær góða tíð og spjaddi tað heila í røðum eftir borðinum, meðan tann stóra tunna yvirvørðin, sum stakk framvið yvirvørðini, gjørdi eitt smellandi ljóð, sum um hon seig eina pipu.

«Nú fara tygum at vera so góð at koma higar,» segði Ranla, tá ið ikki rúmtist meir, og so hugdi hon höttandi yvir móti Lisu tantu, sum sat við boygðum nakka.

«Eg keypi einki í dag, havi eg jú sagt.»

«Tað kann væl verða lagt meira fram, um tað er tað, tygum vilja.» Ranla boygdi seg yvir hina kurvina og reiv lokið upp.

«Tygum skulu ikki gera allan handan ómakin.» Lista tanta sló út við hondini. «Tað nyttar kortini einki.»

«Hyggið her! Er nú nokk fyrri tygum?» Ranla stóð og peikaði á tær pappeskjurnar og turrklæðið, hon hevði takt út yvir stólar-nar.

«Aldri kent makað til menniskja!» fisti Lisa tanta og læt arbeiðið søkka niður í fangið.

«Tygum kunnu tá ikki vita, um tygum vilja keypa, so leingi tygum ikki hava skoðað vørurnar,» skeldaði Ranla. «Komið nú og fáið tygum, tað brúk er fyrri.»

Lisa tanta rysti á hövðinum og reistist við einum suffi. So fór hon yvir at borðinum og keypti nakrar bendlar og eina tráðtrillu.

Jóhanna var komin við. Hon helt seg tætt upp at tantuni og hugdi alla tíðina smákveitandi at Ranlu.

Langt um leingi fekk so Ranla øll tingini aftur í kurvarnar. Tá ið hon skuldi bukka seg eftir teimum, rætti hon bráðliga armin út og klipti Jóhannu í kjálkan, meðan hon smilandi segði: «Tú heldur nokk, at eg ætli at eta teg, tú.» Jóhanna slepti sær burtur, hjartkipt, meðan Ranla smálei og risti við hövðinum og bara hugdi at henni. So lyfti Ranla kurvarnar upp, stakk inn á armin, eina eftir aðra, segði farvæl og fór.

Í tí sama kom ein seymjomfrú, sum skuldi tala við tantuna.